

TISKOVÁ ZPRÁVA

Artur Magrot

CANIS LUPUS

kurátorka Nina Moravcová

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě / Galerie Alternativa
Komenského 10, Jihlava (www.ogv.cz)

19. 11. 2020 - 3. 1. 2021

Galerie Alternativa prezentuje dvojici prací letošního absolventa pražské akademie Artura Magrota (1985) – videoinstalace *Canis Lupus* (2019) a *Global Illumination* (2020). Magrot v nich, prostřednictvím práce s nejmodernějšími softwary, ale i nečekaně oproštěným jazykem, podává výpověď o současné situaci, společenských hodnotách, touze po štěstí, bezpečném útočišti, ale i potřebě vymezení vlastního teritoria a obavě z jeho narušení.

Videoprojekci *Canis Lupus* prezentoval Artur Magrot poprvé v roce 2019, ještě v rozpracované podobě, během obhajob klauzurních prací v ateliéru Anny Daučíkové na pražské akademii, kde byl v té době na krátkodobé stáži. Inspirací pro 3D animaci doplněnou autorským textem se stala povídka Franze Kafky *Doupě* z let 1923-1924. Magrotův vypravěč nás podobně jako Kafkův „hrdina“ provází důvěrně známým prostředím, útočištěm, které si již dlouhou dobu cílevědomě buduje. Popisuje své každodenní peripetie, sebejistě vypráví o svých záměrech a plánech. Jak ale vyprávění plyne, vyplouvají na povrch i jeho nejistoty a obavy. Začínáme tušit, že se dostává do vleku vlastních pochybností a strachu ze ztráty dlouhodobě budovaných „jistot“.

Ačkoliv se naše pozornost soustředí primárně na výpověď vypravěče, neméně důležitou roli v příběhu, sehrávají moderní technologie, které celý příběh rámují a dávají mu specifickou vizuální podobu. Ty ostatně představují téma, které Magrot ve svých pracích kontinuálně rozvíjí a nahlíží z různých úhlů pohledu. Obsahovou stránku animace vedle Kafkova příběhu inspirovalo setkání s propagačními materiály firem nabízejících odposlouchávací softwary, zaměřené především na kontrolu tří cílových skupin - rodinných

příslušníků, partnerů a zaměstnanců. Zástupci každé z nich, jež mohou v ideální souhře představovat pilíře životního štěstí, se v animaci postupně objeví v závislosti na tom, jak roste potřeba vypravěče mít „plně pod kontrolou“ vlastní život. Potřeba vyvěrající z obav, přerůstající z „nutnosti“ ve vášně, adrenalinový sport, posedlost a paranoii. Moderní technologie měnící se z dobrého sluhy ve zlého pána se tak v tomto příběhu stává skrytým, hlavním aktérem, ale i prostředkem aktualizace Kafkova nadčasového sdělení. Zvolenou formou prostorové vizualizace jako by nám zároveň pomohla proniknout hlouběji k meritu věci. Sledujeme nárysy skutečných konstrukcí nebo jde o vizualizovaný konstrukt? Díváme se stále ještě očima vypravěče pohodlně usazeného ve své pozorovatelně nebo už listujeme virtualizovaným katalogem obecně sdílených tužeb?

O rok později, počátkem letošního jara se Artur Magrot rozhodl pod vlivem nastalé situace přerušit práci na rozpracovaných projektech. Uvznutý v bezčasí a mezi čtyřmi stěnami svého ateliéru a domova zároveň se pustil do fyzického ohledávání svého nejbližšího prostředí, důkladného proměřování a dokumentování, poháněného touhou proniknout hlouběji pod povrch žité reality, zachytit a transformovat její podobu prostřednictvím nové technologie. *„Vymezené území uchopuji jako zadání, do kterého se nořím a znovu ho skládám. To je jediný způsob, jak se mu dokážu vzdálit. Linie, po které mohu uniknout.“* Sděluje nám vypravěč a jeho pohled nás provází po interiéru. Všechno se zdá rozostřené. Některé detaily však vystupují nečekaně ostře. Oko pozorovatele ohledává okolí, noří se do něj, pozvolna skenuje prostor, ulpívá na detailech, k některým se vrací. Jako by unášeno zpomaleným tokem času. Náhle se v jeho zorném poli objevuje nečekaný aktér. Figura v podobě vyžvejknuté žvejky, vláčné, ulpívající na všem kolem, (de)formované otisky uplynulých dějů. Kdo se ale na koho dívá? Je to stále oko pozorovatele, které nečekaně zachytilo svůj vlastní odraz? Snaží se nahlédnout sebe sama a situaci, v níž se ocitá, zvenčí? Trochu se ztrácím v tom, komu ten pohled patří a kam směřuje. Mimo vymezené zdi a do sebe zároveň?

Zdá se, že podobně jako ve videoinstalaci *Canis Lupus* se i vypravěč tohoto příběhu snaží - do jisté míry skrze ponor do sebe sama - nahlédnout svět tam venku. Svět mimo zbudované zdi se stává projekční plochou jeho představ a spekulací, z nichž některé nabývají nečekaných rozměrů. Rytmus pozorování se ale liší. Zatímco ve videu *Canis Lupus* jakoby byl definovaný každodenní rutinou - prstem klikajícím na myš, soustředěným pohledem v rychlém sledu mapujícím pracovní plochu počítače, zde je naopak udávaný její ztrátou přinášející nečekané znejistění. Není to ale jen moment kafkovské introspekce, který obě práce spojuje. Magrot důsledně propojuje formu s obsahem a celkové vyznění svých prací dotváří zvolenou formou instalace. Cíleně pracuje se světelnými podmínkami. Jejich prostřednictvím navozuje specifickou, přesto důvěrně známou intimitu. Videoinstalaci *Global Illumination* dotváří specifický typ osvětlení korespondující s pocitem rozostřeného vnímání, rozplzlého bezčasí, situace, v níž se nacházíme i zastřených horizontů, ke kterým máme potřebu se upínat. Zanechává v nás pocit, který ulpívá. Obchází nás jako mráz po zádech, protože se až příliš dotýká naší žité reality.

Prezentované videoinstalace možná v rámci dosavadní Magrotovy tvorby překvapí svou vizuální podobou i výpravností, jde ale o práce obsahově - a do značné míry i formálně (ve snaze objevovat nové možnosti vizuálního sdělení) - plynule navazující na autorovy předchozí umělecké projekty. Ohledávaná témata se proměňují pozvolna. *How did we end up just urine marking corner in the streets?* Myšlenky plynule navazují. Nové podněty přicházejí sami od sebe. Vynořují se za každým rohem. Posouvají nás dál, hlouběji, někdy nás naopak vrací zpět na povrch. Jako bychom sledovali trajektoru pohledu tušeného Oka. *Penetratio of the territory.*

Nina Moravcová

kontaktní osoba za OGV: Daniel Novák / novak@ogv.cz